

Toespraak Meerjarenplan provincie Oost-Vlaanderen 2014 – 2019 / Budget 2014 CD&V-fractie

Geachte Voorzitter, Gouverneur, Provinciegriffier, Beste gedeputeerden, en collega's,

De politieke en maatschappelijke context waarbinnen we deze bespreking aanvatten is fundamenteel verschillend van deze van de voorbije legislaturen. Het lijkt wel alsof de politiek, en bij uitbreiding de ganse maatschappij volop zoekende is. De verschillende politieke niveaus in ons land zijn in transitie. Op staatskundig vlak lijkt België een grote bouwwerf. Zo is er vooreerst de interne Vlaamse staatshervorming die een grote impact heeft gehad op het provinciale beleidsniveau. De provinciale taakstelling werd scherper gesteld. Bovendien eist de Beleids- en Beheers-cyclus een nieuwe manier van werken die haar weerslag vindt in de besprekingen die we hier voeren over het meerjarenplan en het bijhorende budget.

Nog op politiek vlak is er de zesde staatshervorming die het federale België verder laat evolueren en meer bevoegdheden bij de deelstaten legt. Voor het eerst ligt het zwaartepunt van de bevoegdheden bij Vlaanderen. En hoewel de uitvoering van deze staatshervorming nog volop aan de gang is, pleiten sommige politieke formaties ervoor om nog verder te gaan, daar waar wij kiezen voor een positief confederalisme.

Niet alleen het politieke landschap, maar ook de maatschappij is volop in transitie. Uitdagingen op het vlak van klimaat, sociale rechtvaardigheid, de toenemende kloof tussen arm en rijk, komen als een sneltrein op ons af. De mensen kijken naar de politiek en vragen om daadkrachtige oplossingen.

Tegelijkertijd neemt de kritische houding ten aanzien van de politiek steeds toe en worden steeds hogere eisen gesteld. De mondige burger verwacht een steeds grotere dienstverlening met een zo groot mogelijke efficiëntie. Dit alles heeft echter een prijskaartje en we stellen vast dat de zoektocht naar budgetten in evenwicht steeds moeilijker verloopt. Getuige hiervan de noodkreten van steden en gemeenten die de laatste tijd volop in de pers verschijnen. De vergrijzing en de daarmee gepaard gaande pensioenlasten maken er de situatie niet gemakkelijker op. Ook de provincie staat voor deze uitdagingen.

In dit woelig klimaat probeert het provinciale beleidsniveau alvast een stabiele factor te zijn die binnen haar nieuwe bevoegdheden een antwoord formuleert op de belangrijke maatschappelijke uitdagingen. Het beleidsplan dat hier vandaag voorligt schrijft zich volledig in deze doelstelling in. De beleidsvoorstellen die hier geformuleerd worden proberen immers een houvast te bieden aan de Oost-Vlaming. Ze bereiden de toekomst op een duurzame manier voor in een sfeer van continuïteit ten opzichte van de vorige legislatuur. Het getuigt met andere woorden van rentmeesterschap, iets wat wij als christendemocraten alleen maar kunnen toejuichen.

Alvorens op de concrete doelstellingen van het meerjarenplan in te gaan, wens ik even stil te staan bij het hieraan gekoppelde budget.

Het budget dat voorligt, wordt gekenmerkt door diezelfde stabiliteit. Ondanks de inkrimping van het provinciefonds, is men erin geslaagd om een budget in evenwicht voor te leggen. Niet door broodnodige investeringen uit te stellen, maar door als een goede huisvader de middelen te beheren. Oost-Vlaanderen is dus een financieel gezonde provincie. De jarenlange inspanningen inzake financieel beheer zorgen ervoor dat ook de Oost-Vlaming dit voelt. De belastingen zullen ook de komende legislatuur op een laag peil gehouden worden (de opcentiemen blijven sinds 2001 ongewijzigd op 295, de APB wordt enkel geïndexeerd). In een tijd waarin sommige politieke families de mond vol hebben over belastingverlaging, alsof belastingen iets vies zijn, moet dit dus als muziek in de oren klinken. De cijfers zijn na te lezen in de documenten, maar een investeringsbudget voor dit meerjarenplan van ruim 227 miljoen euro illustreert zeer duidelijk de provinciale ambities.

Maar een meerjarenplan is natuurlijk meer dan een budget. Minstens even belangrijk is het inhoudelijke van het meerjarenplan. Het biedt immers antwoord op de vraag ‘Wat kan de provincie betekenen voor de burgers?’, ‘waar maken we het verschil?’. In tijden waarin sommigen de bestaansredenen van de provincie in twijfel trekken, is dit des te belangrijker.

Wanneer we met de CD&V-fractie naar de voorliggende tekst kijken, dan stellen we vast dat het een evenwichtig meerjarenplan is. Als we de intentie van de beleidsploeg voor de komende legislatuur in één woord moeten vatten, dan is het ‘dienstbaarheid’. De provincie als dienstbaar bestuursniveau, zowel naar de burger toe, als naar lokale overheden.

Gezien de moeilijke financiële situatie van lokale overheden is deze laatste rol misschien des te belangrijker. Als provincie reiken we de hand naar de lokale overheden, niet om hen te betuttelen, maar om hen werkbare oplossingen aan te bieden in een geest van partnerschap.

De voorbeelden van deze manier van werken zijn legio. Reeds in het verleden zetten we als provincie in op het Oost-Vlaams Informaticanetwerk van Openbare bibliotheken. Ook in de komende bestuursperiode wil deze beleidsploeg samen met de betrokken steden en gemeenten bouwen aan de verdere digitalisering van de bibliotheken. Op het vlak van ICT-ondersteuning aan de gemeenten, zal het IVA eGov de komende jaren verder inzetten op vraaggerichte en specifieke ondersteuning van de lokale overheden. Met de Oost-Vlaamse Bestuursacademie draagt de provincie dan weer bij tot de competentieontwikkeling van medewerkers van lokale en regionale overheden. Deze enkele voorbeelden tonen duidelijk aan dat er voor de provincie wel degelijk een taak is weggelegd als partner voor lokale overheden.

‘Dienstbaarheid naar lokale overheden en burgers’ is dan ook het leitmotiv doorheen de doelstellingen geformuleerd onder de drie merkpijlers. Deze drie merkpijlers staan niet los van elkaar. Ze vormen een samenhangend geheel waarin de missie die de provincie zich voorop gesteld heeft duidelijk naar voor komt.

Laten we dus eens dieper ingaan op deze drie pijlers. **De eerste merkpijler ‘Innovatie, creativiteit en duurzaamheid’** sluit nauw aan bij het reeds aangehaalde rentmeesterschap. Het voornemen om innovatieve, creatieve en duurzame ontwikkelingen te stimuleren zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien, in gevaar te brengen kan alleen maar toegejuicht worden.

Dat dit voornemen geen loos begrip is wordt duidelijk in de voorgestelde beleidsdoelstellingen. Bovendien beschikt onze provincie over alle troeven om deze doelstellingen te realiseren. In partnerschap met de vele kennisinstellingen die onze provincie rijk is kunnen we een voortrekkersrol spelen in de transitie naar een duurzame economie en samenleving. En ja, dit zal innovatie en een zekere creativiteit vergen.

We zijn er echter van overtuigd, dat zowel de provincie, het middenveld, als de kennisinstellingen het talent in huis hebben om de uitdagingen samen aan te gaan. Door in te zetten op betaalbaar, behoeftendekkend en kwaliteitsvol provinciaal onderwijs, zorgen we ervoor dat dit ook in de toekomst zo zal zijn.

Graag had ik ook een tweede beleidsdoelstelling even verder uitgelicht. De ambitie om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn schrijft zich volledig in in de lange christendemocratische traditie van rentmeesterschap. Verder inzetten op het project ‘Oost-Vlaanderen Energielandschap’ is daarbij een essentieel onderdeel. Tegelijkertijd moeten we ervoor zorgen dat onze economie en onze landbouw voldoende ondersteund en begeleid worden om in partnerschap met de provincie de stap naar klimaatneutraliteit te zetten. Dit veronderstelt overleg, niet enkel tussen overheid en economische actoren. Ook burgers zullen we mee moeten krijgen in dit verhaal. Verder inzetten op participatie blijft dan ook cruciaal. Ik ben blij dat de deputatie de traditie van participatie, o.a. op het vlak van ruimtelijke ordening, wil verder zetten.

Deze eerste pijler, waarde collega’s, beschouw ik als het fundament waarop de volgende twee pijlers rusten. **De tweede pijler, ‘Een beleid op maat – interbestuurlijke en gebiedsgerichte samenwerking’** is immers ook doordrongen van de begrippen ‘duurzaamheid, creativiteit en innovatie’

Sommigen zullen misschien poneren dat inzetten op Oost-Vlaanderen als logistieke topregio en duurzaamheid niet hand in hand gaan. Wanneer men niet verder kijkt dan logistiek als vrachtvervoer op de weg klopt dit. CD&V gelooft echter dat er ook op een andere manier over logistiek kan nagedacht worden. Door samen te werken met onze kennisinstellingen moet onze provincie in staat zijn om op een slimme manier met logistiek om te gaan. Dat verschillende modi daarvoor beter op elkaar zullen moeten afgestemd worden staat als een paal boven water. Als CD&V-fractie willen we ons ervoor inzetten om dit te realiseren.

De beleidsoptie om verder in te zetten op trage mobiliteit, door o.a. verder in te zetten op fietsinfrastructuur en trage wegen schrijft zich ook volledig in deze filosofie in. Samen met de lokale besturen moeten we het alternatief van de fiets verder promoten, niet enkel voor

recreatieve doeleinden, maar ook als volwaardig alternatief voor woon-werk- en schoolverplaatsingen.

Op die manier dragen we bij aan die andere beleidsdoelstelling ‘werk maken van een leefbaar platteland en aantrekkelijke steden.’ Als provincie kunnen we hierin alvast het goede voorbeeld geven. Het principe om in te zetten op duurzaam verplaatsingsgedrag bij het provinciepersoneel zou niet misstaan onder de derde pijler ‘een toekomstgerichte organisatie’.

De tweede pijler bevat ook *persoonsgebonden initiatieven*, in de mate dat wij als provincie nog bevoegd zijn voor persoonsgebonden domeinen. Ondanks de inknotting van de provinciale bevoegdheden ten voordele van Vlaanderen en de lokale overheden, zijn we er van overtuigd dat binnen dit nieuwe kader ook kansen weggelegd zijn voor het provinciale niveau.

Bijvoorbeeld op het vlak van *Cultuur* stelt het beleidsplan terecht dat er veel toonaangevende en talentvolle kunstenaars en kunstorganisaties zijn binnen onze provincie. Om deze alle kansen te bieden, zullen de nieuwe provinciale subsidiereglementen focussen op de blinde vlekken die buiten de scope van het gemeentelijke en Vlaamse niveau vallen. Ook zal de provincie de komende jaren verder inspanningen doen om het erfgoed in Oost-Vlaanderen op een kwaliteitsvolle manier te bewaren en te ontsluiten voor een breed publiek.

Wat de beleidssector *Welzijn* betreft, kunnen we stellen dat er nog wel wat werk is op het decretale vlak. Binnen de contouren die al duidelijk zijn juichen we toe dat deze beleidsplough blijft inzetten op de ondersteuning van kwetsbare en achtergestelde groepen.

De bedoeling van de voorgestelde maatregelen is om de kwaliteit en de toegankelijkheid van het aanbod en zorg te verhogen. Ook hier zal de provincie zich dienstbaar opstellen door o.a. een bemiddelende rol op te nemen tussen de actoren en de verschillende beleidsniveaus.

Tot slot wil ik de **derde pijler kort aanhalen. De provincie wil een toekomstgerichte organisatie zijn.** De provinciale overheid moet dus een efficiënte, flexibele overheid zijn die inzet op haar personeel door de principes van het nieuwe werken verder te implementeren. Op die manier kunnen we het beste uit ons personeel halen, met als doel een optimale dienstverlening voor de inwoners van Oost-Vlaanderen. En zo zijn we terug aanbeland bij het begin van de inhoudelijke toelichting, de provincie als dienstbaar niveau.

Collega's,

De CD&V – fractie zal de voorstellen van de Deputatie goedkeuren. Onze fractie zal tijdens de komende debatten nog verduidelijking vragen waar nodig en suggesties voor de toekomst formuleren. Het resultaat dat hier voor ligt was niet mogelijk geweest zonder de inzet van de administratie. Ik wil hen hiervoor danken en ik hoop dat we de ambities voor Oost-Vlaanderen samen met u en met hen kunnen realiseren.

Annick Willems
Fractieleider CD&V